

ZBIERKA  **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1970

Vyhlásené: 28.12.1970 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.1971 do: 31.12.1991

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

139

ZÁKON

z 21. decembra 1970,

**ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré ustanovenia o hospodárskej
arbitráži**

Federálne zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 121/1962 Zb. o hospodárskej arbitráži v znení neskorších predpisov sa mení a dopĺňa takto:

1. § 5 znie:

„§ 5

Orgány hospodárskej arbitráže tvoria jednotnú sústavu riadenú v rozsahu ustanovenom týmto zákonom hlavným arbitrom Československej socialistickej republiky.“

2. § 6 znie:

„§ 6

(1) Orgánmi hospodárskej arbitráže sú:

- a) Štátna arbitráž Československej socialistickej republiky v Prahe; jej súčasťou je vojenská zložka,
- b) Štátna arbitráž Českej socialistickej republiky v Prahe a Štátna arbitráž Slovenskej socialistickej republiky v Bratislave,
- c) krajské štátne arbitráže.

(2) Vláda Českej socialistickej republiky a vláda Slovenskej socialistickej republiky zriaďuje a zrušuje krajské štátne arbitráže, určuje obvody ich pôsobnosti a určuje ich sídla.

(3) Vláda Československej socialistickej republiky môže zriadiť na čas potreby osobitné hospodárske arbitráže a určiť ich postavenie a pôsobnosť.“

Nadpis § 6 sa vypúšťa.

3. § 7 ods. 1 znie:

„(1) Na čele Štátnej arbitráže Československej socialistickej republiky je hlavný arbiter Československej socialistickej republiky. Na čele Štátnej arbitráže Českej socialistickej republiky je hlavný arbiter Českej socialistickej republiky a na čele Štátnej arbitráže

Slovenskej socialistickej republiky je hlavný arbiter Slovenskej socialistickej republiky. Na čele krajskej štátnej arbitráže je jej vedúci.“

4. § 7 ods. 2 sa vypúšťa. V § 7 sa doterajší odsek 3 označuje ako odsek 2.
5. § 8 znie:

„§ 8

(1) Štátna arbitráž Československej socialistickej republiky má postavenie ústredného orgánu štátnej správy Československej socialistickej republiky. Štátna arbitráž Československej socialistickej republiky

- a) sleduje rozhodovanie štátnych arbitráží republík a dozerá na zákonnosť rozhodovania všetkých arbitrážnych orgánov,
- b) pripravuje a predkladá v spolupráci so Štátnou arbitrážou Českej socialistickej republiky, Štátnou arbitrážou Slovenskej socialistickej republiky a ostatnými zúčastnenými orgánmi vláde Československej socialistickej republiky rozbery a návrhy na opatrenia,
- c) vykonáva prieskum, ako pôsobí právny poriadok v oblasti hospodárskych vzťahov socialistických organizácií, pripravuje návrhy právnych predpisov alebo spolupôsobí pri ich príprave,
- d) dbá spravidla prostredníctvom Štátnej arbitráže Českej socialistickej republiky a Štátnej arbitráže Slovenskej socialistickej republiky o riadne a včasné zmluvné zabezpečovanie zvlášť dôležitých úloh ustanovených vládou Československej socialistickej republiky menovite ústredným a iným orgánom a pomáha svojou súčinnosťou zabezpečiť ich plnenie,
- e) vydáva, pokiaľ je na to zákonom splnomocnená, v jeho medziach všeobecne záväzné právne predpisy,
- f) na zabezpečenie jednotného výkladu právnych predpisov v oblasti hospodárskych vzťahov socialistických organizácií a jednotnosti rozhodovania zaujíma stanoviská k závažným právnym otázkam a za tým účelom tiež zvoláva pravidelné porady arbitrážnych orgánov, vydáva smernice a inštrukcie pre činnosť všetkých orgánov hospodárskej arbitráže a vykonáva prieskum ich práce,
- g) rozvíja v rámci svojej pôsobnosti medzinárodnú spoluprácu.

(2) Štátna arbitráž Československej socialistickej republiky spolupracuje pri plnení svojich úloh s ministerstvami a ostatnými federálnymi orgánmi a využíva praktické skúsenosti a poznatky, ktoré tieto orgány získali pri riadení zverených úsekov národného hospodárstva.“

6. Za § 8 sa vkladá ďalší paragraf, ktorý znie:

„§ 8a

- a) vedú krajské štátne arbitráže a dozerajú na zákonnosť rozhodovania a na ostatnú ich činnosť,
- b) pripravujú a predkladajú vládám republík rozbery a návrhy na opatrenia,
- c) dbajú o riadne a včasné zmluvné zabezpečovanie zvlášť dôležitých úloh ustanovených vládou Československej socialistickej republiky, ako aj úloh ustanovených vládami republík menovite ústredným a iným orgánom týchto republík a národným výborom a pomáhajú svojou činnosťou zabezpečiť ich plnenie,

- d) po prerokovaní so Štátnou arbitrážou Československej socialistickej republiky vydávajú inštrukcie pre činnosť krajských štátnych arbitráží a zvolávajú pravidelné porady arbitrážnych orgánov a aktívy hospodárskych právnikov,
- e) spolupracujú pri plnení svojich úloh s ministerstvami a ostatnými ústrednými orgánmi a národnými výbormi príslušných republík a využívajú skúsenosti a poznatky, ktoré tieto orgány získali pri riadení zverených úsekov národného hospodárstva.“

7. § 9 znie:

„§ 9

(1) Hlavného arbitra Československej socialistickej republiky a jeho prvého námestníka vymenúva a odvoláva vláda Československej socialistickej republiky. Ak je hlavným arbitrom Československej socialistickej republiky občan Českej socialistickej republiky, je jeho prvým námestníkom občan Slovenskej socialistickej republiky alebo naopak. Hlavný arbiter Československej socialistickej republiky zodpovedá vláde Československej socialistickej republiky za riadnu činnosť orgánov hospodárskej arbitráže. Vymenúva a odvoláva štátnych arbitrov Štátnej arbitráže Československej socialistickej republiky primerane z občanov oboch republík; ak ide o pracovníkov vojenskej zložky Štátnej arbitráže Československej socialistickej republiky, robí tak po dohode s ministrom národnej obrany. Náčelník vojenskej zložky je námestníkom hlavného arbitra Československej socialistickej republiky; zastupuje ho vo veciach súvisiacich so zabezpečením obrany a bezpečnosti štátu.

(2) Hlavného arbitra Českej socialistickej republiky a hlavného arbitra Slovenskej socialistickej republiky vymenúva a odvoláva vláda príslušnej republiky na návrh hlavného arbitra Československej socialistickej republiky. Hlavný arbiter Českej socialistickej republiky a hlavný arbiter Slovenskej socialistickej republiky zodpovedajú za riadnu činnosť Štátnej arbitráže Českej socialistickej republiky a Štátnej arbitráže Slovenskej socialistickej republiky a krajských štátnych arbitráží nimi vedených vláde príslušnej republiky a hlavnému arbitrovi Československej socialistickej republiky. Hlavní arbitri Českej socialistickej republiky i Slovenskej socialistickej republiky vymenúvajú štátnych arbitrov Štátnej arbitráže Českej socialistickej republiky a Štátnej arbitráže Slovenskej socialistickej republiky.

(3) Vedúcich krajských štátnych arbitráží a štátnych arbitrov týchto arbitráží vymenúva a odvoláva na území Českej socialistickej republiky hlavný arbiter Českej socialistickej republiky a na území Slovenskej socialistickej republiky hlavný arbiter Slovenskej socialistickej republiky. Vedúci krajských štátnych arbitráží riadia prácu týchto arbitráží a zodpovedajú hlavnému arbitrovi Českej socialistickej republiky, prípadne hlavnému arbitrovi Slovenskej socialistickej republiky za ich činnosť.

8. § 10 znie:

„§ 10

(1) Členmi Prezídia Štátnej arbitráže Československej socialistickej republiky sú hlavný arbiter Československej socialistickej republiky, prvý námestník hlavného arbitra Československej socialistickej republiky, hlavný arbiter Českej socialistickej republiky a hlavný arbiter Slovenskej socialistickej republiky. Ak sa prerokujú veci súvisiace so zabezpečením obrany a bezpečnosti štátu, na rokovaní prezídia sa zúčastňuje aj náčelník vojenskej zložky.

(2) Prezídium Štátnej arbitráže Československej socialistickej republiky najmä

- a) rozhoduje o zrušení rozhodnutia orgánu hospodárskej arbitráže a o prikázaní sporu na nové prejednanie v prípadoch uvedených v § 42. Prezídium sa môže platne uznášať za prítomnosti väčšiny svojich členov. Pri rovnosti hlasov návrh nie je prijatý,
- b) prerokúva návrhy právnych predpisov v oblasti hospodárskych vzťahov socialistických organizácií pripravovaných Štátnou arbitrážou Československej socialistickej republiky,
- c) prerokúva rozbery a návrhy na opatrenia predkladané vláde Československej socialistickej republiky alebo vláde niektorej z oboch republík,
- d) prerokúva najzávažnejšie stanoviská Štátnej arbitráže Československej socialistickej republiky na zabezpečenie jednotného výkladu právnych predpisov na hospodárskom úseku.

(3) Prezídium schvaľuje rokovací poriadok Štátnej arbitráže Československej socialistickej republiky."

9. § 11 a 12 sa vypúšťajú.

10. § 13 včítane nadpisu znie:

„§ 13

Štátna arbitráž Československej socialistickej republiky

- a) predzmluvné a majetkové spory, v ktorých aspoň jednou zo strán je federálne ministerstvo alebo iný federálny ústredný orgán alebo v ktorých aspoň jedna zo strán je podriadená Federálnemu ministerstvu národnej obrany,
- b) predzmluvné a majetkové spory týkajúce sa dodávok a poddodávok nevyhnutných na zabezpečenie obrany a bezpečnosti štátu alebo dodávok v odbore štátnych hmotných rezerv,
- c) spory o základné podmienky dodávky,
- d) spory uvedené v § 2a medzi orgánmi a organizáciami riadenými federálnym ministerstvom (ústredným orgánom)."

11. Za § 13 sa vkladá ďalší paragraf, ktorý včítane nadpisu znie:

„§ 13a

Štátna arbitráž Českej socialistickej republiky a Štátna arbitráž Slovenskej socialistickej republiky

(1) Štátna arbitráž Českej socialistickej republiky alebo Štátna arbitráž Slovenskej socialistickej republiky, pokiaľ nie je príslušná Štátna arbitráž Československej socialistickej republiky, prejednáva a rozhoduje

- a) predzmluvné a majetkové spory, v ktorých aspoň jednou zo strán je ministerstvo alebo iný ústredný orgán Českej socialistickej republiky alebo Slovenskej socialistickej republiky,
- b) spory uvedené v § 2a.

(2) Miestna príslušnosť Štátnej arbitráže Českej socialistickej republiky alebo Štátnej arbitráže Slovenskej socialistickej republiky sa spravuje sídlom orgánu (organizácie), proti ktorému smeruje arbitrážna žiadosť alebo proti ktorému sa začína konanie z vlastného podnetu, a ak je takýchto orgánov (organizácií) viac, sídlom ktoréhokoľvek z nich."

12. § 14 včítane nadpisu znie:

**„§ 14
Krajská štátna arbitráž**

(1) Krajská štátna arbitráž prejednáva a rozhoduje hospodárske spory, pre ktoré nie je príslušný iný orgán hospodárskej arbitráže.

(2) Miestna príslušnosť krajskej štátnej arbitráže sa spravuje sídlom organizácie, proti ktorej smeruje arbitrážna žiadosť alebo proti ktorej sa začína konanie z vlastného podnetu, a ak je takých organizácií viac, sídlom ktorejkoľvek z nich.

(3) Ak ide o investičnú výstavbu, ktorá bola uložená vládou, spravuje sa miestna príslušnosť v sporoch medzi dodávateľom a investorom miestom, kde sa investičná výstavba uskutočňuje. Na prejednávanie a rozhodovanie sporov týkajúcich sa dodávok na vývoz alebo z dovozu alebo dodávok vývozných investičných celkov, ak je aspoň jednou zo strán organizácia poverená vykonávaním zahraničného obchodu, je príslušná štátna arbitráž vykonávajúca pôsobnosť krajskej štátnej arbitráže pre územie hlavného mesta Prahy alebo pre územie hlavného mesta Slovenskej socialistickej republiky Bratislavy; miestna príslušnosť sa spravuje sídlom organizácie poverenej vykonávaním zahraničného obchodu, a ak ide o spor medzi takými organizáciami, spravuje sa ustanovením odseku 2."

13. § 15 a 16 a § 17 ods. 2 sa vypúšťajú.

14. § 19 znie:

„§ 19

(1) Hlavný arbiter Českej socialistickej republiky alebo hlavný arbiter Slovenskej socialistickej republiky určuje, ktorý orgán hospodárskej arbitráže prejedná a rozhodne hospodársky spor, ak vzniknú pochybnosti o príslušnosti medzi krajskými štátnymi arbitrážami v tej istej republike alebo medzi Štátnou arbitrážou Českej socialistickej republiky alebo Štátnou arbitrážou Slovenskej socialistickej republiky a krajskou štátnou arbitrážou ňou vedenou; v ostatných prípadoch určuje príslušnosť hlavný arbiter Československej socialistickej republiky.

(2) Hlavný arbiter Československej socialistickej republiky môže pre určité druhy sporov alebo pre spory niektorých socialistických organizácií alebo pre jednotlivý spor určiť príslušnosť ináč, než ako je ustanovené v § 13, 13a a 14."

15. K § 29 sa pripája ďalší odsek tohto znenia:

„(3) Pokuty podľa odsekov 1 a 2 možno ukladať opätovne."

16. § 31a znie:

„§ 31a

(1) Hospodárske spory uvedené v § 2a na Štátnej arbitráži Československej socialistickej republiky, prípadne na štátnej arbitráži Českej socialistickej republiky alebo na Štátnej arbitráži Slovenskej socialistickej republiky prejednáva a rozhoduje arbitrážna komisia zložená zo štátneho arbitra príslušnej hospodárskej arbitráže a vedúcich pracovníkov príslušných ústredných orgánov štátnej správy. Týchto členov vymenúva príslušný hlavný arbiter po dohode s vedúcim príslušného ústredného orgánu.

(2) Ak hlavný arbiter Českej socialistickej republiky alebo hlavný arbiter Slovenskej socialistickej republiky poverí rozhodovaním sporu medzi národným výborom a ním

riadenou organizáciou krajskú štátnu arbitráž, vymenúva obdobným spôsobom členov komisie, ktorá spor prejedná a rozhodne."

17. § 40 ods. 2 znie:

„(2) Rozhodnutia ukladajúce organizácii nepeňažné plnenie môže hospodárska arbitráž vynucovať poriadkovou pokutou do 100.000 Kčs. Túto pokutu možno ukladať opätovne."

18. § 41 znie:

„§ 41

(1) Ak rozhodnutím krajskej štátnej arbitráže boli porušené právne predpisy alebo zásady hospodárskej politiky Československej socialistickej republiky, môže Štátna arbitráž Českej socialistickej republiky, prípadne Štátna arbitráž Slovenskej socialistickej republiky na návrh alebo z vlastného podnetu do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutie zmeniť alebo zrušiť a prikázať spor na nové prejednanie alebo môže urobiť iné opatrenie. Ak sú na to zvlášť naliehavé dôvody, môže tak urobiť výnimočne aj po tejto lehote.

(2) Za rovnakých podmienok môže v sporoch prejednaných a rozhodnutých štátnou arbitrážou Českej socialistickej republiky alebo Štátnou arbitrážou Slovenskej socialistickej republiky urobiť rovnaké opatrenie Štátna arbitráž Československej socialistickej republiky.

(3) Návrh na preskúmanie podľa odseku 1 alebo odseku 2 môže organizácia alebo orgán, ktorý je stranou v spore, podať do 15 dní od doručenia rozhodnutia. Podáva ho na hospodárskej arbitráži, ktorá rozhodla. Návrh musí byť podpísaný štatutárnym orgánom organizácie a jeho rovnopis musí byť súčasne zaslaný druhej organizácii. K návrhu na preskúmanie sa musia pripojiť potrebné doklady a doklad o zaplatení arbitrážneho poplatku za preskúmanie rozhodnutia.

(4) V prípadoch, keď tak určí príslušný hlavný arbiter, preskúmajú rozhodnutie traja arbitri, z ktorých arbiter určený hlavným arbitrom predsedá; ak to vyžaduje povaha prejednávanej veci, koná sa o preskúmaní za účasti organizácií. Ináč platia na konanie o preskúmaní primerané ustanovenia tretej časti."

19. § 42 znie:

„§ 42

(1) Prezídium Štátnej arbitráže Československej socialistickej republiky môže z dôvodov uvedených v § 41 ods. 1 zrušiť a prikázať na nové prejednanie rozhodnutie orgánu hospodárskej arbitráže. Ak ide o rozhodnutie krajskej štátnej arbitráže alebo Štátnej arbitráže Českej socialistickej republiky alebo Štátnej arbitráže Slovenskej socialistickej republiky, možno návrh na toto opatrenie podať len vtedy, ak rozhodnutie bolo preskúmané podľa § 41 ods. 1 alebo podľa § 41 ods. 2.

(2) Návrh na opatrenie podľa odseku 1 predkladá Prezídium Štátnej arbitráže Československej socialistickej republiky príslušný minister (vedúci ústredného orgánu), prípadne príslušná rada krajského národného výboru alebo niektorý z členov prezídia. Ak ide o spor uvedený v § 13, môže návrh predložiť aj organizácia alebo orgán, ktorý je stranou v spore; ustanovenie § 41 ods. 3 platí obdobne."

20. § 43 znie:

„§ 43

Pri novom prejednaní sporu je orgán hospodárskej arbitráže viazaný právnym názorom vyjadreným v rozhodnutí vydanom podľa § 41 alebo § 42."

21. § 44 znie:

„§ 44**Arbitrážne poplatky**

Za konanie pred orgánmi hospodárskej arbitráže sa platia poplatky ustanovené osobitnými predpismi."

Čl. II

Pokiaľ vláda Českej socialistickej republiky alebo vláda Slovenskej socialistickej republiky neurobí opatrenie podľa § 6 ods. 2, vykonávajú krajské štátne arbitráže včítane Štátnej arbitráže pre hlavné mesto Prahu a Štátnej arbitráže pre mesto Bratislavu svoju činnosť v doterajšom rozsahu a v doterajších obvodoch pôsobnosti.

Čl. III

Zrušuje sa ustanovenie § 6 zákona č. 170/1968 Zb. o niektorých opatreniach súvisiacich s federatívnym usporiadaním štátu.

Čl. IV

Predsedníctvo Federálneho zhromaždenia sa splnomocňuje, aby v Zbierke zákonov vyhlásilo úplné znenie zákona o hospodárskej arbitráži, ako vyplýva zo zmien a doplnkov vykonaných neskoršími zákonmi.

Čl. V

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1971.

Svoboda v. r.

Dr. Hanes v. r.

Dr. Štrougal v. r.

